

kb. 1 km-re É-ra, a dombvonulat legmagasabb kiemelkedésén, a sűrű búza ellenére a traktornyomokban sikerült megtalálni a templom helyét (mészkövek, téglatöredék). A faluhelyet nem sikerült azonosítani.

Munkatárs: Czövek Attila (WMMM).

K. NÉMETH ANDRÁS

103. Gyöngyös határa (Heves megye) Ő, Pa

A Heves Megyei Múzeumi Szervezet, a Dobó István Vármúzeum 2010. augusztus 31. és 2011. április 30. között, kutatási terv keretében terepbejárásokat végzett a Mátra D-i részén. Cél a 2004–2007 közötti időszakban azonosított régészeti lelőhelyek műszeres bemérése, további–elsősorban őskőkori–lelőhelyek feltérképezése a Mátrában, a tervásatásra alkalmas lelőhelyek felmérése.

A Tarján- és a Gyöngyös-patak által közrefogott pleisztocén terasz tetején, 170 m tengerszintfeletti magasságon, 250×150 m-es, felső paleolit telepet regisztráltunk, de 20×20 m-en lehetett leginkább gyűjteni a pattintott kőanyagot (*Toka-dűlő 1. lh., KÖH 77151*). A Gyöngyöspüspöki lakótelep eddig megépült házai 200 m-re É-ra vannak a lelőhelytől, melyet építkezés veszélyeztet.

Borhy-Tagon, a 3-as sz. főúttól É-ra, a szőlőműveléssel megmunkált pliocén-egyedidőszaki hegyláb felszínén, 235–240 m tengerszintfeletti magasságon, kb. 20×20 m-en 9 gyűjtési pontot dokumentáltunk (*Borhy-Tag 2–10. lelőhelyek, KÖH 77243, 77245, 77247, 77249, 77251, 77253, 77255, 77257, 77259*). Az előkerült leletgyűttesek pattintott kövek voltak. Közülük 4 gyűjtési pont (3 őskori, 1 felső paleolit, Borhy-Tag 8–10. lelőhelyek) szórványos, 4 gyűjtési pont (2 őskor–felső paleolit, Borhy-Tag 4–5. lelőhelyek, 2 felső paleolit, Borhy-Tag 3. és 7. lelőhelyek) közepes intenzitású, 1 gyűjtési pont (felső paleolit, Borhy-Tag 6. lh.) nagy leletkoncentrációjú volt.

Munkatársak: Kerékgyártó Gyula, Kecskeméti Attila, Kecskeméti Daniella, Fodor László (Dobó István Vármúzeum).

Konzulens: Dr. Mester Zsolt egyetemi adjunktus (ELTE Régészettudományi Intézet).

GUTAY MÓNKA

104. Győr határa (Győr-Moson-Sopron megye) B, Ró, Kú, Ú

A 82-es sz. főút tervezett győri bevezető szakasza az MI autópálya lehajtójától (a 69+750 km szelvénytől) indul, és a meglévő útszakasztól Ny-ra, a veszprémi vasút DNy-i oldalán halad majd. A Pándzsa-eret és a pápai vasutat keresztezve köt bele a 821 j. útba. A 3,9 km hosszúságú nyomvonal túlnyomórészt mezőgazdasági művelés alatt álló területeket érint. A szemlét viszonylag kedvező észlelési körülmények között, szántott, tárcsázott, illetve gyér vetéssel borított felületeken végeztem. A nyomvonal mintegy 1 km-es szakaszon – a pápai vasút két oldalán – érint művelésen kívüli gyepes, ligetes területeket. Ezen a részen a szomszédos, művelés alatt álló parcellákat vizsgáltam át.

A Pándzsától D-re, néhány száz m-en keresztül a nyomvonal korábban művelt, de jelenleg parlagon álló területen, majd egy nagyobb ligetes-bozótos mélyedésen keresztül vezet. Ettől a mélyedéstől közvetlenül K-re, a pápai vasút irányába egy enyhén kiemelkedő dombhát húzódik ÉNy–DK-i irányban. A kiemelkedés területén 1964-ben Gabler Dénes a 16–18. század közé keltezhető kerámiatöredékeket talált:²¹ *Borsó-dűlő II. (KÖH: 44535)*. Bejárásom során a dombhát felszínén – tárcsázott, erősen gyomos tarlóban – zömmel őskori (bronzkori), kisebb részben kora újkori – újkori kerámiatöredékeket gyűjtöttem. A leletanyag nem nagy számban jelentkezett, de az észlelési körülmények sem voltak igazán kedvezőek. A telepnyom mintegy 600 m hosszan követhető volt, lényegében kiterjed a hosszúkás dombhát teljes területére. Miután a kiemelkedés a veszprémi vasút K-i oldalán is folytatódik, egészen a Pándzsa kanyarulatáig, feltételezhető, hogy a lelőhely kiterjed arra, a jelenleg beépített területre is. A dombhát a D-i részén kissé kiemelkedik és egy kisebb, de markáns dombocskában végződik. A dombocska felszínén és Ny-i lejtőjén is került elő őskori kerámiatöredék. Megjegyzendő, hogy a tervezett útnyomvonal a dombocska oldalában vezet végig, így érinteni fogja a lelőhely D-i csücskét.

Ettől a helytől a nyomvonal már folyamatosan művelés alatt álló területeken halad. Az iménti lelőhelytől DK-re, mintegy 400 m-re, egy újabb, nagyobb kiterjedésű homokdombot keresztesz a tervezett nyomsáv. A homokdomb D-i oldalán, 140×100 m nagyságú területen, elszörtan római kori és kora újkori – újkori kerámiatöredékeket gyűjtöttem: *Malomszéki-dűlő II. (KÖH 84545)*.

Továbbhaladva DK felé először ritka őszi vetéssel fedett, majd egy keresztező dűlőút után frissen szántott területre jutottam. A keresztező dűlőút környékén a felszín ismét markánsan kiemelkedik, a kiemelkedés felszínébe a földút mélyen belevág. A domb legmagasabb részén, elsősorban a dűlőúttól É-ra, elszörtan kora újkori – újkori cseréptöredékek jelentkeztek. A terület már ismert és nyilvántartott régészeti lelőhely, Losonczy Máté 2010-ben hasonló korú felszíni leletanyagot gyűjtött itt: *Malomszéki-dűlő (KÖH: 75399)*.

Az iménti lelőhelytől kezdve a vizsgált nyomsáv túlnyomóan frissen szántott területeken, és mintegy 500 m-en keresztül magasabb dombháton halad. Ezt követően mélyebben fekvő – helyenként belvízzel borított – területekre ér. Az előbb említett dombvonulat ezen a szakaszon, a nyomvonal közelében, attól mintegy 100–150 m-nyire húzódik, ÉNy–DK-i irányban. Ahol a nyomvonal egy újabb dűlőutat keresztesz a közeli – tőle Ny-ra lévő –, közigazgatásilag már Győrújbarát területére eső dombhát felszínén, kisebb foltban őskori (bronzkori) kerámiatöredékeket gyűjtöttem: *Csóka-telek II. (KÖH 76267)*. A leletanyag nem nagy számban jelentkezett. A tervezett nyomvonal nem érinti a lelőhelyet.

Az új nyomsáv a város közigazgatási határánál kapcsolódik a meglévő nyomvonalhoz és amelletttel el az MI autópálya lehajtójáig. A nyomvonalnak ezen a DK-i szakaszán régészeti

21 XJM RA 923-71, 924-71.